

Apríl 2009

Novela účtovných predpisov

V marci 2009 nadobudli účinnosť dve novely účtovných predpisov:

- novela zákona o účtovníctve s účinnosťou od 1. marca 2009
- novela postupov účtovania pre podnikateľov s účinnosťou od 20. marca 2009.

V Newsflashi si dovoľíme upozorniť na najdôležitejšie zmeny v účtovných predpisoch.

ZÁKON O ÚČTOVNÍCTVE

Novela zákona o účtovníctve zavádza s účinnosťou od 1. marca 2009 niekoľko dôležitých zmien.

Nové podmienky na overenie účtovnej závierky audítorom (§ 19 ods. 1 písm. a) zákona o účtovníctve)

Riadnu individuálnu účtovnú závierku a mimoriadnu účtovnú závierku musí mať overenú audítorom účtovná jednotka, ktorá je:

- obchodnou spoločnosťou, okrem akcovej spoločnosti, ak povinne vytvára základné imanie, a družstvom, ak
 - ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a
 - za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
- sú splnené aspoň dve z týchto podmienok:
 - celková brutto suma majetku presiahla 1 000 000 eur (pred novelou: 663 878,38 eur),
 - čistý obrat presiahol 2 000 000 eur (pred novelou 1 327 756,76 eur), pričom čistým obratom sú
 - výnosy z predaja výrobkov, tovarov, služieb a
 - iné výnosy súvisiace s bežnou činnosťou účtovnej jednotky po odpočítaní zliav,
 - priemerný prepočítaný počet zamestnancov v jednom účtovnom období presiahol 30, (pred novelou: 20).

Zmena: Nové veľkostné kritériá na audit musia byť splnené za dve účtovné obdobia, a to za účtovné obdobie, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie. Doteraz podmienky museli byť splnené iba v roku predchádzajúcom roku, za ktorý sa táto účtovná závierka overuje.

V praxi to bude znamenať, že ak spoločnosť zostavuje účtovnú závierku napríklad k 31. decembru 2009, potom sa veľkostné kritériá sledujú za účtovné obdobie, ktoré končí

- 31. decembra 2009 a
- 31. decembra 2008.

Ak sú veľkostné kritériá splnené, potom spoločnosť musí mať overenú audítorom účtovnú závierku za účtovné obdobie, ktoré končí **31. decembra 2009**.

Rozširuje sa definícia čistého obratu. Pri posúdení povinnosti overenia účtovnej závierky audítorom sa prihliada na dosiahnutie výnosov z bežnej podnikateľskej činnosti obchodnej spoločnosti. V niektorých prípadoch totiž obchodná spoločnosť dosahuje hlavné výnosy účtované do finančných výnosov v rámci poskytovania služieb.

Účinnosť: Nové podmienky sa použijú pri posudzovaní povinnosti overiť účtovnú závierku, ktorá sa zostavuje k 1. marcu 2009 a neskôr, t.j. po dni účinnosti tohto zákona (po 1. marci 2009).

Poznámka: Pre audit účtovných závierok akciových spoločností nie sú stanovené žiadne veľkostné kritériá. Naďalej platí, že povinnosť auditu je daná právnou formou spoločnosti. Každá akciová spoločnosť musí mať účtovnú závierku overenú audítorom.

Nové hranice na oslobodenie od povinnosti zostavenia konsolidovanej účtovnej závierky (§ 22 ods. 10 písm. a) a b) zákona o účtovníctve)

Povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku a konsolidovanú výročnú správu bude mať materská spoločnosť v nasledujúcom účtovnom období, ak v každom z dvoch po sebe nasledujúcich účtovných období boli splnené aspoň dve z týchto podmienok:

- celková netto suma majetku materskej spoločnosti a dcérskych spoločností je väčšia ako 17 000 000 eur (pred novelou: 11 617 871,61 eur)
- čistý obrat materskej spoločnosti a dcérskych spoločností je vyšší ako 34 000 000 eur (pred novelou: 23 235 743,21 eur), pričom čistým obratom sú tržby z predaja výrobkov, tovarov a z poskytnutých služieb
- priemerný prepočítaný počet zamestnancov materskej spoločnosti a dcérskych spoločností za účtovné obdobie presiahol 250 – toto kritérium sa nemení.

Účinnosť: Nové podmienky sa použijú pri posudzovaní povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku, ktorá sa zostavuje k 1. marcu 2009 a neskôr, t.j. po dni účinnosti tohto zákona (po 1. marci 2009).

Čistý obrat

Po novele zákona o účtovníctve je čistý obrat definovaný nasledovne:

Pre účely určenia povinnosti overenia účtovnej závierky audítorom (§ 19 ods. 1 písm. a) bod 2 zákona o účtovníctve):

- čistým obratom sú výnosy z predaja výrobkov, tovarov, služieb a iné výnosy súvisiace s bežnou činnosťou účtovnej jednotky po odpočítaní zliav.

Pre posúdenie povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku (§ 22 ods. 10 písm. b) zákona o účtovníctve):

- čistým obratom sú tržby z predaja výrobkov, tovarov a z poskytovania služieb.

Pre posúdenie povinnosti zostaviť individuálnu účtovnú závierku podľa Medzinárodných štandardov finančného výkazníctva v znení prijatom Európskou úniou (§ 17a ods. 2 písm. b) zákona o účtovníctve):

- čistý obrat nie je definovaný.

Vzniká otázka, ktorú definíciu čistého obratu použiť na posúdenie čistého obratu podľa § 17a.

Podľa vyjadrenia Ministerstva financií

- obrat definovaný v § 19 (pre účely auditu) a v § 17a (pre účtovnú závierku podľa IFRS/EU) sa vzťahuje k údajom, ktoré sú vykázané v individuálnej účtovnej závierke, a preto sa použije definícia obratu podľa § 19 ods. 1 písm. a) bod 2 zákona o účtovníctve (t.j. nová, rozšírená definícia)
- obrat definovaný v § 22 ods. 10 písm. b) zákona o účtovníctve sa vzťahuje ku konsolidovanej účtovnej závierke a použije sa len pre účely posúdenia vzniku povinnosti zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku.

Zriaďovacie náklady (§ 28 ods. 4 zákona o účtovníctve)

Vypúšťa sa povinnosť aktivovať zriaďovacie náklady ako dlhodobý nehmotný majetok. Náklady spojené so založením účtovnej jednotky sa zaúčtujú na vecne príslušné účty nákladov v prvom účtovnom období.

Spôsob vyradenia zriaďovacích nákladov z účtovníctva upravuje novela postupov účtovania.

Účinnosť: 1. marca 2009

POSTUPY ÚČTOVANIA

Na novelu zákona o účtovníctve nadväzuje novela postupov účtovania (ďalej ako postupy), ktorá prináša hlavne tieto zmeny:

Účtovanie obstarania dlhodobého majetku (§ 33 ods. 1 postupov)

Novela postupov stanovuje, že uvedením majetku do užívania sa rozumie aj vydanie povolenia na predčasné užívanie stavby alebo rozhodnutie o dočasnom užívaní stavby na skúšobnú prevádzku podľa stavebného zákona.

To znamená, že takáto stavba sa môže preúčtovať z účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku na účet 021 – Stavby a odpisovať.

Zmena: Pred novelou stavba, na ktorú bolo vydané povolenie na predčasné užívanie stavby alebo rozhodnutie o dočasnom užívaní stavby, sa nemohla uviesť do užívania (t.j. nemohla sa zaúčtovať na účet 021 – Stavby) a musela sa evidovať na účte 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku. Zníženie hodnoty stavby sa zohľadňovalo prostredníctvom tvorby opravnej položky k stavbe.

Opravná položka tvorená z dôvodu vydania povolenia na predčasné užívanie stavby alebo rozhodnutia o dočasnom užívaní stavby sa zúčtuje

- MD 094 – Opravná položka k nedokončenému dlhodobému hmotnému majetku
- D 081 – Oprávky k stavbám.

V účtovnom období, ktoré končí po 28. februári 2009, sa pri tvorbe odpisového plánu zohľadní zníženie hodnoty majetku o zúčtovanú opravnú položku (§ 86f ods. 2 postupov).

V tejto súvislosti sa zrušujú ustanovenia postupov ohľadom účtovania dotácií poskytnutých na takéto stavby (§ 56 ods. 12 postupov).

Nové ustanovenie postupov sa prvýkrát použije pri účtovaní stavby v účtovnom období, ktoré končí po 28. februári 2009 (§ 86f ods. 1 postupov).

Účtovanie zásob (§ 43 ods. 1 postupov)

V súvislosti s novelou ustanovení zákona o účtovníctve ohľadom auditu účtovnej závierky novela postupov účtovania spresňuje, že účtovné jednotky, ktoré účtujú zásoby podľa spôsobu B a ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka sú splnené aspoň dve z veľkostných kritérií uvedené v § 19 ods.

1 písm. a) zákona o účtovníctve, od nasledujúceho účtovného obdobia účtujú zásoby podľa spôsobu A.

Účtovanie štátnej dotácie na kúpu nového osobného motorového vozidla (§ 52 ods. 15 a 16 postupov)

V súvislosti s Výnosom Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo 4. marca 2009 o poskytnutí dotácií na kúpu nového osobného motorového vozidla, novela postupov účtovania upravuje spôsob účtovania tejto dotácie u kupujúceho, u predajcu a zástupcu výrobcu (napríklad importéra).

- V účtovníctve kupujúceho sa obstarávací cena nového osobného motorového vozidla zníži o sumu poskytnutej dotácie.
- V účtovníctve predajcu alebo zástupcu výrobcu sa o dotácii účtuje na účte 315 – Ostatné pohľadávky.

Zriaďovacie náklady (§ 86f ods. 3 postupov)

Novela zákona o účtovníctve s účinnosťou od 1. marca 2009 zrušila povinnosť aktivácie zriaďovacích nákladov do nehmotného dlhodobého majetku.

Zriaďovacie náklady zaúčtované ako dlhodobý nehmotný majetok sa vyradia z účtovníctva pri zostavovaní účtovnej závierky po 20. marci 2009, ktorá sa zostavuje k 1. marcu 2009 a neskôr.

Účtovná jednotka, ktorá prvýkrát zostavuje účtovnú závierku, bude účtovať nasledovne:

- zúčtovanie zostatkovej hodnoty
 - MD účet 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku
 - D účet 071 – Oprávky k zriaďovacím nákladom
- vyradenie zriaďovacích nákladov z účtovníctva
 - MD účet 071 – Oprávky k zriaďovacím nákladom
 - D účet 011 – Zriaďovacie náklady.

Ostatné účtovné jednotky budú účtovať nasledovne:

- zúčtovanie zostatkovej hodnoty
 - MD účet 428 – Nerozdelený zisk minulých rokov alebo MD účet 429 – Neuhradená strata minulých rokov
 - D účet 071 – Oprávky k zriaďovacím nákladom

- vyradenie zriaďovacích nákladov z účtovníctva
 - MD účet 071 – Oprávky k zriaďovacím nákladom
 - D účet 011 – Zriaďovacie náklady

Zvýšenie ocenenia dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku (§ 86f ods. 4 a 5 postupov)

Novela zákona o dani z príjmov s účinnosťou od 1. marca 2009 zvýšila hranice na ocenenie dlhodobého hmotného majetku, dlhodobého nehmotného majetku, technického zhodnotenia dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku.

Účtovné predpisy nestanovujú zvlášť hranicu na ocenenie takéhoto majetku, ale odvolávajú sa na zákon o dani z príjmov. Preto novela zákona o dani z príjmov má vplyv na ocenenie takéhoto majetku aj pre účely účtovníctva.

Hranica na ocenenie dlhodobého majetku a technického zhodnotenia sa mení nasledovne:

- dlhodobý hmotný majetok: 1 700 eur (pred novelou: 996 eur, 30 000 Sk)
- dlhodobý nehmotný majetok: 2 400 eur (pred novelou: 1 660 eur, 50 000 Sk)
- technické zhodnotenie dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku: 1 700 eur (pred novelou: 996 eur, 30 000 Sk)

Dlhodobý hmotný majetok vrátane technického zhodnotenia

- uvedený do užívania najneskôr do 28. februára 2009
- v ocenení rovnom alebo nižšom ako 1 700 eur
- sa považuje za dlhodobý hmotný majetok a pokračuje sa v jeho odpisovaní.

Dlhodobý nehmotný majetok

- uvedený do užívania najneskôr do 28. februára 2009
- v ocenení rovnom alebo nižšom ako 2 400 eur
- sa považuje za dlhodobý nehmotný majetok a pokračuje sa v jeho odpisovaní.

Účinnosť novely postupov:

Postupy nadobúdajú účinnosť 20. marca 2009.

Kontakty

Richard Farkaš, Partner, Tel.: +421 (2) 59984 111, e-Mail: rfarkas@kpmg.sk
Andrea Šikulová, Manager, Tel.: +421 (2) 59984 412, e-Mail: asikulova@kpmg.sk

Informácie tu uvedené majú všeobecný charakter a nevzťahujú sa na okolnosti žiadnej konkrétnej fyzickej alebo právnickej osoby. Hoci našou snahou je poskytnúť presne a aktuálne informácie, ich aktuálnosť nemôžeme zaručiť aj v budúcnosti. Neodporúčame konať na základe týchto informácií bez príslušnej profesionálnej rady a dôkladnej analýzy konkrétnej situácie.

© 2009 KPMG Slovensko spol. s r. o., a Slovak limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved. Printed in Slovakia.

KPMG and the KPMG logo are registered trademarks of KPMG International, a Swiss cooperative.

Designed and produced by KPMG Slovensko spol. s r. o.

Newsflash, 08. 04. 2009